

Nieuwsbrief - STAB OGR Updates

Nummer 2, 2024

Redactie: mr. G.A. Keus, mr. J.K. van de Poel, mr. ir. O.W.J.M. Scholte, mr. R. Veenhof en bc. K-RMT P.A.H.M. Willems.

INHOUDSOPGAVE

Hof van Justitie van de Europese Unie

[Hof van Justitie van de Europese Unie, ECLI:EU:C:2023:966](#) 07-12-2023

Prejudiciële beslissing/Habitatrichtlijn

Rechtbank

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2023:5303](#) 22-12-2023

Civielrecht/Onrechtmatige geluidhinder

[Rechtbank Limburg, ECLI:NL:RBLIM:2023:6812](#) 22-11-2023

Omgevingsvergunning/Weert

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2024:44](#) 10-01-2024

Omgevingsvergunning/Middelburg

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:4758](#) 20-12-2023

Omgevingsvergunning/Horst aan de Maas

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2023:4773](#) 20-12-2023

Aanwijzing gemeentelijk monument/Tilburg

Annotatie

[Het Europese Hof oordeelt: wanneer houdt een project direct verband met beheer Natura 2000?](#)

mr. J.E. Dijk

Annotatie

[Hebben houtpellets gemaakt van houtresten die als afvalstof moeten worden aangemerkt de einde-afvalfase bereikt? In dit geval niet!](#)

mr. R. Bruijnsteen en mr. F. Ribeiro Bártolo

ANNOTATIE

Het Europese Hof oordeelt: wanneer houdt een project direct verband met beheer Natura 2000?

mr. J.E. Dijk

Binnen Natura 2000-gebieden vinden tal van beheermaatregelen plaats, die lang niet altijd alleen maar gunstige effecten op de natuurwaarden hebben. Toch is er maar weinig jurisprudentie over de vraag of voor dergelijke activiteiten een natuurvergunning nodig is, en of de activiteiten passend moeten worden beoordeeld. Het Europese Hof van Justitie boog zich in 2018 al over die vraag naar aanleiding van kap van een groot aantal bomen in een Pools Natura 2000-gebied. De rechtbank Midden-Nederland deed in 2022 een uitspraak over vernattingsmaatregelen in de Oostvaardersplassen. Nu ligt er nog een arrest van het Europese Hof; dit naar aanleiding van ingrepen ten behoeve van de brandveiligheid in een Natura 2000-gebied in Letland.

Het wettelijke kader

In artikel 5.1, eerste lid, onder e van de Omgevingswet is bepaald dat het verboden is zonder vergunning een Natura 2000-activiteit te verrichten. In de bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet wordt de definitie van een Natura 2000-activiteit gegeven. Het betreft een activiteit, inhoudende het realiseren van een project als bedoeld in artikel 6, derde lid van de Habitatrichtlijn, dat niet direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten significante gevolgen kan hebben voor een Natura 2000-gebied. De regeling in de Omgevingswet lijkt op de regeling die tot 1 januari 2024 in de Wet natuurbescherming (Wnb) was opgenomen. Artikel 2.7, tweede lid van de Wnb bepaalde dat het verboden is zonder vergunning van gedeputeerde staten een project te realiseren dat niet direct verband houdt of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied, maar significante effecten kan hebben op een Natura 2000-gebied.

Schaarse jurisprudentie over beheermaatregelen

Er is inmiddels een zeer omvangrijke jurisprudentie ontstaan over de vraag of een project al

dan niet significante effecten kan hebben op Natura 2000-gebieden. In die procedures gaat het altijd om projecten waarvan buiten kijf staat dat ze niet direct verband houden met het beheer van Natura 2000-gebieden.

Er vinden in Natura 2000-gebieden echter ook activiteiten plaats die betrekking hebben op het beheer van het gebied, maar die desondanks een negatief effect op de natuurwaarden kunnen hebben. Denk bijvoorbeeld aan de aanleg van brede paden in een Natura 2000-gebied met als doel zwaar materieel toegang tot het gebied te geven voor het schonen van watergangen. Deels zullen die activiteiten zijn vrijgesteld van de vergunningplicht en in beheerplannen zijn opgenomen, maar dat is niet altijd het geval. De vraag is dan of dergelijke maatregelen nog kunnen worden beschouwd als een project dat direct verband houdt of nodig is voor het beheer van een Natura 2000-gebied.

De jurisprudentie over die vraag is schaars.

Het Europese Hof van Justitie heeft in 2018 een arrest gewezen over de kap van bomen in een Pools Natura 2000-gebied (ECLI:EU:C:2018:255). Onder de noemer 'actief bosbeheer' en 'reinigingskap' werden in het Poolse natuurgebied de houtproductie en de oogst daarvan flink opgeschroefd. Het Europese Hof maakte met die aanpak korte metten. Deze wijze van beheer kon niet worden aangemerkt als plan of project dat direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het Natura 2000-gebied. Er moest dus een passende beoordeling worden gemaakt.

In ons land heeft de rechtbank Midden-Nederland op 24 juni 2022 een uitspraak gedaan over vernattingsmaatregelen in de Oostvaardersplassen (ECLI:NL:RBMNE:2022:2436). De rechtbank beoordeelde of de vernatting als een beheermaatregel kon worden aangemerkt en zonder vergunning mocht worden uitgevoerd. Gedeputeerde staten hebben volgens de rechtbank beoordelingsruimte bij de invulling van het criterium of een activiteit direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het Natura 2000-gebied. Die beoordelingsruimte is echter niet onbegrensd en biedt niet de mogelijkheid om maatregelen naar eigen inzicht al dan niet als beheermaatregelen aan te merken, overweegt de rechtbank met verwijzing naar het arrest van het Europese Hof over de bomenkap. Beheer wordt niet rechtstreeks aan de instandhoudingsdoelen getoetst, maar bij het beoordelen van de vraag of iets een beheermaatregel is, is wel van belang of het doel van die maatregel ziet op het behalen of behouden van de instandhoudingsdoelen van het gebied. Gedeputeerde staten moesten hiermee dan ook rekening houden bij de invulling van hun beoordelingsruimte.

De rechtbank benadrukt vervolgens dat de rechter wel kan beoordelen of een maatregel als beheermaatregel kan worden beschouwd, maar dat zij niet een oordeel kan geven over de

wijze waarop een gebied wordt beheerd.

In het geval van de Oostvaardersplassen overwoog de rechtbank vervolgens dat de vernattingsmaatregelen nu juist met het oog op verbetering van het leefgebied van aangewezen vogelsoorten werden verricht. De maatregelen konden daarom als beheermaatregelen worden beschouwd.

Arrest Europese Hof van 7 december 2023: stapje verder?

En dan het arrest van 7 december 2023. In die zaak, die zich afspeelt in Letland, ging het om het kappen van bomen voor het onderhoud van natuurwegen in een Natura 2000-gebied. Dit was nodig om het gebied te beschermen tegen bosbranden. De maatregelen werden voorgeschreven op grond van nationale regelgeving over het voorkómen van bosbranden.

Allereerst overweegt het Europese Hof dat de maatregelen moeten worden aangemerkt als een project in de zin van artikel 6, derde lid van de Habitatrichtlijn, als ze de materiële toestand van de betrokken plaats veranderen.

Het Europese Hof overweegt vervolgens dat niet alle maatregelen ter bescherming tegen de risico's van bosbranden in het gebied rechtstreeks verband houden met of noodzakelijk zijn voor het beheer van het betrokken gebied. De maatregelen houden alleen direct verband als ze noodzakelijk zijn om de beschermde habitats of soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen. Ze moeten ook evenredig zijn aan die doelstellingen, wat veronderstelt dat zij geschikt zijn voor het betrokken gebied en geschikt zijn om die doelstellingen te verwezenlijken. Het enkele feit dat de maatregelen zijn bedoeld om bosbranden te voorkómen, betekent dus niet dat ze ook direct verband houden met of noodzakelijk zijn voor het beheer van het gebied.

Het Europese Hof is van oordeel dat moet worden nagegaan of de onderhoudswerkzaamheden gevolgen hebben voor bepaalde instandhoudingsdoelstellingen. Als dat het geval is, moet het bevoegde gezag beoordelen of het risico van toekomstige schade aan het betrokken gebied door bosbranden die werkzaamheden rechtvaardigt, gelet op alle kenmerken van die zone. Dat moet gebeuren in een passende beoordeling. Het feit dat de maatregelen worden voorgeschreven in nationale wetgeving over preventie van bosbranden doet aan de verplichting tot het maken van een passende beoordeling niet af.

Het Europese Hof geeft een nadere invulling van de toets of en in hoeverre een project verband houdt met of nodig is voor het beheer. Dat geldt met name de overweging dat de maatregelen evenredig moeten zijn aan de doelstellingen, dat ze geschikt zijn voor het betrokken gebied en geschikt zijn om de doelstellingen te verwezenlijken. Die criteria waren

nog niet expliciet genoemd in het arrest uit 2018, en overigens evenmin in de uitspraak over de Oostvaardersplassen. Het is wel de vraag of sprake is van een striktere toets, en of er strengere eisen aan maatregelen worden gesteld om als beheermaatregel te kunnen worden aangemerkt. Je zou kunnen stellen dat evenredigheid en geschiktheid al besloten liggen in het vereiste dat de maatregelen noodzakelijk moeten zijn om de instandhoudingsdoelstellingen te verwezenlijken.

Het arrest laat zien dat een bevoegd gezag activiteiten niet te snel mag vrijstellen van de vergunningplicht onder de noemer dat ze noodzakelijk zijn voor het beheer van het gebied. Dat geldt dus ook voor maatregelen die op het eerste gezicht de bescherming van natuurwaarden lijken te dienen, zoals de bescherming van Natura 2000-gebieden tegen bosbranden.

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Middelburg

Bij beoordeling voorwaardelijke verplichting moeten cumulatieve effecten van eerdere ontwikkelingen worden meegenomen. Verder acht de Afdeling het in het licht van de voorwaardelijke verplichting niet aanvaardbaar dat het college onzekerheden over de grootte van de grondwaterstandveranderingen op het perceel en het toepassen van een ruime onzekerheidsmarge voor het risico van appellant laat komen.

Casus

De hoger beroepen van [appellant] richten zich tegen de uitspraken van de rechtbank over de omgevingsvergunning die is verleend voor het woningbouwproject bekend als Mortiere fase 9B, en over de omgevingsvergunningen die zijn verleend voor de twee woningbouwprojecten bekend als Mortiere fases 9D en 9E, alle in Middelburg. [Appellant] kan zich niet verenigen met de drie bouwplannen, omdat hij als gevolg daarvan voor wateroverlast op zijn perceel vreest. Volgens hem voldoen de aanvragen voor de bouwplannen niet aan de voorwaardelijke verplichting in de regels van de geldende uitwerkingsplannen en had het college de omgevingsvergunningen daarom moeten weigeren.

De rechtbank heeft het beroep van [appellant] ongegrond verklaard. Zij heeft overwogen dat de beoogde maatregelen in de memo van Arcadis van 23 juli 2019 toereikend zijn om negatieve hydrologische gevolgen van het bouwplan Mortiere fase 9B voor het perceel van [appellant] te voorkomen.

[Appellant] betoogt dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de bouwplannen voor Mortiere fases 9B, 9D en 9E geen negatieve hydrologische gevolgen hebben voor zijn perceel. Hij voert aan dat het college de omgevingsvergunningen ten onrechte heeft verleend omdat de bouwplannen niet voldoen aan de voorwaardelijke verplichting.

Rechtsvraag

Voldoen de aanvragen voor de bouwplannen aan de voorwaardelijke verplichting?

Uitspraak

De Afdeling is van oordeel dat artikel 5.2.1, aanhef en onder i, van de uitwerkingsplannen zo moet worden uitgelegd dat bij de beoordeling of een aanvraag voor een bouwplan voldoet aan de voorwaardelijke verplichting, niet alleen de hydrologische gevolgen van dat bouwplan op omliggende gronden op zichzelf moeten worden beschouwd, maar in samenhang met de hydrologische gevolgen op omliggende gronden als gevolg van het realiseren van andere al geplande of al gebouwde woningen of andere bouwwerken. Voor die uitleg vindt de Afdeling van belang dat wanneer alleen acht zou worden geslagen op de hydrologische gevolgen van het bouwplan waarover een individuele vergunningaanvraag gaat en het plan in zoverre niet op bezwaren stuit, dit onverlet laat dat door cumulatieve effecten met andere ontwikkelingen in de omgeving toch negatieve hydrologische effecten op een perceel kunnen optreden. De Afdeling acht het in strijd met de planregel, en het belang dat deze beoogt te beschermen, als dat wordt toegelaten.

De Afdeling is van oordeel dat de formulering van de voorwaardelijke verplichting dat 'geen hydrologische gevolgen' mogen optreden, niet inhoudt dat hydrologische gevolgen onder alle theoretisch denkbare weercondities en -scenario's moeten worden voorkomen. Dit neemt echter niet weg dat, juist gelet op de formulering van de voorwaardelijke verplichting dat alleen mag worden gebouwd als dat geen negatieve hydrologische gevolgen heeft voor de omliggende gronden, de mate van bescherming die [appellant] moet worden geboden tegen negatieve hydrologische gevolgen op zijn perceel, hoog moet zijn. Het is, zoals het college op zitting ook zelf heeft erkend, vervolgens aan het college om te onderbouwen dat wordt voldaan aan de voorwaardelijke verplichting.

Daarbij is gelet op de formulering van de voorwaardelijke verplichting het uitgangspunt dat uit die onderbouwing moet blijken dat de mate van bescherming die aan [appellant] moet worden geboden tegen negatieve hydrologische gevolgen op zijn perceel, hoog is. Gelet op dit uitgangspunt is de Afdeling van oordeel dat het college met de memo's van Arcadis die ten grondslag liggen aan de besluiten onvoldoende heeft onderbouwd dat voor het aspect grondwater is voldaan is aan de voorwaardelijke verplichting. De Afdeling acht het mede in het licht van de voorwaardelijke verplichting niet aanvaardbaar dat het college onzekerheden over de grootte van de grondwaterstandveranderingen op het perceel en het toepassen van een ruime onzekerheidsmarge voor het risico van [appellant] laat komen. Die onzekerheid is gelegen in het ontbreken van meetreeksen en het bij aanvang van de ontwikkeling van het plangebied niet vastleggen van de nul-situatie op het perceel van [appellant]. Dat in het STAB-verslag in paragraaf 3.3.2 is gesteld dat de grondwaterstand op een gedeelte van het perceel van

[appellant] nog verder zal verlagen indien de resterende voorgestelde maatregelen worden getroffen, is in het licht van het voorgaande niet toereikend om te concluderen dat de bouwplannen voldoen aan de voorwaardelijke verplichting. Dat betekent dat de Afdeling, anders dan de rechtbank in de uitspraken van 1 juli 2021 en 31 augustus 2022, van oordeel is dat het college zich er onvoldoende van heeft vergewist dat in de besluiten waarbij de omgevingsvergunningen voor respectievelijk Mortiere fases 9B, en 9D en 9E in stand zijn gelaten, met de voorgestelde maatregelen wordt voldaan aan de voorwaardelijke verplichting voor zover het veranderingen in de grondwaterstand op het perceel betreft.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 10-01-2024

ECLI: ECLI:NL:RVS:2024:44

Zaaknummer: 202105148/1/R1 en 202205845/1/R1

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Civilrecht/Onrechtmatige geluidhinder

De geluidshinder van de dakventilatoren kwalificeert als onrechtmatig. De geluidsproductie mag niet hoger zijn dan de grenswaarden uit het Activiteitenbesluit. Ambitiewaarden uit gemeentelijk beleid gelden echter niet als wettelijke plicht.

Casus

Eiser woont sinds 2016 in de woning nabij een pand waarin gedaagden een bakkerij exploiteren. Eiser heeft in april 2020 een akoestisch onderzoek laten uitvoeren. De bevindingen zijn verwerkt in een geluidsrapport. In het rapport is, voor zover van belang, het volgende opgenomen:

‘(...) Uit de berekeningsresultaten blijkt dat het langtijdgemiddelde beoordelingsniveau ter plaatse van de nabij gelegen woning 49 dB(A) bedraagt in alle periodes. De grenswaarde van 45 dB(A) in de avondperiode en 40 dB(A) in de nachtperiode wordt ter plaatse van de woning overschreden. (...)

Eiser heeft meermaals contact gehad met gedaagden om de geluidshinder te laten beëindigen. Gedaagden hebben ook geluidswerende maatregelen getroffen, zoals het (laten) plaatsen van een scherm, omkastingen en geluidswerend schuim.

Eiser heeft in september 2023 controlemetingen laten uitvoeren, waaruit blijkt dat *‘de grenswaarde in de avondperiode met 1 dB(A) wordt overschreden en in de nachtperiode met zelfs 6 dB(A) wordt overschreden ter hoogte van de woning.’* In het rapport van de controlemeting staan diverse maatregelen beschreven.

De gemachtigde van eiser heeft gedaagden in oktober 2023 gesommeerd maatregelen te treffen om de geluidshinder te beëindigen. Gedaagden zijn hiertoe niet overgegaan. Eiser vordert om de onrechtmatige geluidshinder ten opzichte van eiser te beëindigen en beëindigd te houden, primair in de zin dat de geluidsproductie op enig moment niet hoger mag zijn dan de ambitiewaarden uit het gemeentelijk geluidbeleid Hof van Twente 2013-2020, en secundair in

de zin dat de geluidsproductie op enig moment niet hoger mag zijn dan de grenswaarden uit het Activiteitenbesluit, althans de volgende waarden niet zullen overschrijden: 50 dB(A), 45 dB(A) en 40 dB(A) voor respectievelijk de dag-, avond- en nachtperiode.

Rechtsvragen

Veroorzaken gedaagden onrechtmatige geluidshinder? En moet in dat geval – ter voorkoming van onrechtmatige geluidshinder – voldaan worden aan de ambitiewaarden uit het gemeentelijk geluidbeleid dan wel de geluidnormen uit het Activiteitenbesluit milieubeheer?

Uitspraak

Ingevolge artikel 5:37 van het Burgerlijk Wetboek (BW) mag de eigenaar van een erf niet in een mate of op een wijze die volgens artikel 6:162 BW onrechtmatig is, aan de eigenaars van andere erven hinder toebrengen. Uit vaste rechtspraak van de Hoge Raad volgt dat het antwoord op de vraag of het toebrengen van hinder onrechtmatig is, afhankelijk is van de aard, de ernst en de duur van de hinder en de daardoor veroorzaakte schade in verband met de verdere omstandigheden van het geval, waaronder de plaatselijke omstandigheden.

De rechtbank stelt voorop dat de ratio van grenswaarden ter zake van geluidshinder is dat zij geluidshinder (kunnen) objectiveren en dat zij mede tot doel hebben te komen tot beperking van geluidshinder voor burens.

De normen hebben dus ook een civielrechtelijke strekking. Dat betekent dat geluiden die buiten de normen vallen, civielrechtelijk als onrechtmatig kunnen worden gekwalificeerd. Als de normen worden overschreden, is in dat geval in beginsel sprake van handelen in strijd met een wettelijke plicht, wat de geluidshinder als onrechtmatig kwalificeert. Het is dus zo dat gedaagden sowieso binnen deze normen dienen te blijven, nu zij anders in strijd handelen met publiekrechtelijke regelgeving.

Uit het rapport van september 2023 volgt dat de huidige stand van zaken is dat de gemeten waarden de grenswaarden voor de avond- en nachtperiode overschrijden, ook nadat gedaagden geluidswerende maatregelen hebben getroffen. Van de zijde van gedaagden is niet aannemelijk gemaakt dat andere geluidsbronnen de hinder die eiser ervaart veroorzaken. Vaststaat dat op de meetmomenten is geconstateerd dat de geluidsnormen overschreden werden en dat eiser op die momenten geluidsoverlast heeft ervaren (die ervaart hij naar eigen zeggen constant). Geluidsoverlast hoeft niet continu aanwezig te zijn om als onrechtmatig te kunnen worden aangemerkt.

Gedaagden hebben ook geen metingen overgelegd waaruit blijkt dat het geluid van de

dakventilatoren binnen de geluidsnormen uit de Activiteitenbesluit blijft.

Met het voorgaande is dan ook vast komen te staan dat gedaagden geluidshinder veroorzaken die de grenswaarden overschrijden. Door het overschrijden van deze normen handelen gedaagden in strijd met een wettelijke plicht. Eiser ervaart al gedurende lange tijd geluidsoverlast op diverse momenten van de dag. De geluidshinder kwalificeert met het oog hierop dan ook als onrechtmatig.

Gedaagden dienen deze onrechtmatige hinder te beëindigen. Uit paragraaf 2.2 van de gemeentelijke ambitiewaarden volgt dat de waarden door de gemeente Hof van Twente zijn opgesteld om burgers, bedrijven en de gemeente Hof van Twente te bewegen geluidshinder zoveel mogelijk te beperken. De rechtbank acht de ratio achter deze ambitiewaarden onvoldoende om te kwalificeren als een wettelijke plicht. Dit leidt ertoe dat overschrijding van die gemeentelijke ambitiewaarden niet zonder meer kwalificeert als onrechtmatige geluidshinder, zodat de primaire vordering zal worden afgewezen.

Het overschrijden van de normen uit het Activiteitenbesluit kwalificeert naar het oordeel van de rechtbank in het licht van de gegeven omstandigheden wel als handelen in strijd met een wettelijke plicht. Dit betekent dat de rechtbank de subsidiaire vordering van eiser zal toewijzen, waarbij zal worden bepaald dat gedaagden de geluidshinder dienen te beëindigen door in ieder geval de normen uit het Activiteitenbesluit niet te overschrijden, op straffe van een dwangsom.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 22-12-2023

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2023:5303

Zaaknummer: C/08/305181 / KG Z 23-242

Wetsartikelen: 5:37 BW en 6:162 BW

ANNOTATIE

Hebben houtpellets gemaakt van houtresten die als afvalstof moeten worden aangemerkt de einde-afvalfase bereikt? In dit geval niet!***mr. R. Bruijnsteen en mr. F. Ribeiro Bártolo***

1. De onderhavige uitspraak betreft het hoger beroep van MOB tegen een omgevingsvergunning voor de realisatie van een biomassacentrale, die het college van gedeputeerde staten van de provincie Noord-Holland ('GS') op 9 september 2019 aan Vattenfall Power Generation Netherlands B.V. ('Vattenfall') heeft verleend. Vattenfall wil in deze biomassacentrale jaarlijks maximaal 212 kiloton houtpellets verstoken om stadswarmte te produceren voor huishoudens in de gemeentes Amsterdam, Diemen en Almere. Specifiek gaan we in deze annotatie in op de vraag of deze houtpellets kwalificeren als afvalstof in de zin van de Kaderrichtlijn afvalstoffen (Kra, Richtlijn 2008/98/EG) (vanaf randnummer 3) en of de houtresten eventueel de einde-afvalfase bereikt hebben (vanaf randnummer 6).
2. In de uitspraak van de Afdeling komt de vraag aan de orde of ten behoeve van de omgevingsvergunning voor realisatie van de biomassacentrale een milieueffectrapport had moeten worden opgesteld. Dat is niet gebeurd; GS meent dat voor de biomassacentrale een besluit-mer-beoordelingsplicht geldt (op grond van categorieën D22.1 en D22.6 van de bijlage bij het Besluit mer) en heeft op 20 juni 2018 besloten dat voor de centrale geen milieueffectrapport opgesteld hoeft te worden. MOB meent dat geen besluit-mer-beoordelingsplicht, maar een besluit-mer-plicht gold, omdat de houtpellets kwalificeren als afvalstof. Er geldt een besluit-mer-plicht als sprake is van een installatie voor de verbranding van niet-gevaarlijke afvalstoffen met een capaciteit van meer dan 100 ton per dag (op grond van categorie C18.4 van de bijlage bij het Besluit mer). Indien de houtpellets dus als afvalstof kwalificeren, is voor de biomassacentrale ten onrechte geen milieueffectrapport opgesteld.
3. Zo ziet de Afdeling zich voor de vraag gesteld of de houtpellets kwalificeren als 'afvalstof'. De rechtbank Noord-Holland oordeelde eerder dat dit niet het geval is, maar dat de houtpellets moeten worden aangemerkt als natuurlijk, niet-gevaarlijk bosbouw materiaal als bedoeld in artikel 2, eerste lid, aanhef en onder f, van de Kra. Hiermee vallen de houtpellets

buiten het toepassingsbereik van de Kra en kunnen de houtpellets ook niet worden aangemerkt als afvalstoffen, aldus de rechtbank.

4. De Afdeling komt tot een ander oordeel. Onder verwijzing naar haar eerdere rechtspraak en rechtspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ EU) benadrukt de Afdeling dat bij de kwalificatie van een stof als afvalstof de intentie van de houder centraal staat. Het begrip afvalstof is in de Kra, zoals ook overgenomen in de Wet milieubeheer (Wm), namelijk gedefinieerd als 'elke stof of elk voorwerp waarvan *de houder* zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen'. Aan deze definitie moet worden getoetst. De rechtbank heeft volgens de Afdeling ten onrechte aangesloten bij de uitzonderingen in artikel 2 van de Kra, nu dit artikel enkel ziet op het toepassingsbereik van deze richtlijn, maar niet uitsluit dat de stoffen die hierin worden genoemd afvalstoffen zijn. Met andere woorden: bepaalde stoffen die wel als afvalstof in de zin van de Kra kwalificeren, zijn desondanks uitgezonderd van het toepassingsbereik ervan. Bij de beoordeling of de houtpellets een afvalstof zijn, is dus bepalend of de houder van de houtresten waarvan de houtpellets zijn gemaakt de intentie had om zich hiervan te ontdoen. Daaraan doet het eventueel van toepassing zijn van de uitzonderingen van artikel 2 van de Kra niet af.

5. De houtpellets waar het hier om gaat zijn gemaakt van resten uit de bos- en houtsector, waarover de Afdeling overweegt dat GS niet op voorhand kon uitsluiten dat dit houtresten zijn waarvan de houder zich wilde ontdoen. In dit geval volgde uit de aanvraag en aanmeldnotitie dat het gaat om schoon, onbehandeld hout en dat de houtpellets aan bepaalde normen voldoen. Dit is evenwel niet voldoende om te oordelen dat niet van een afvalstof sprake is, want ook dit maakt niet dat kon worden uitgesloten dat de houder zich van de houtresten wilde ontdoen. Deze eigenschappen van het hout en de houtpellets zijn niet doorslaggevend; bepalend is – zoals gezegd – de intentie van de houder van de houtresten. Informatie over de intentie van de houder(s) was echter niet verstrekt. Nu de aanmeldnotitie en de aanvraag onvoldoende inzicht verschaffen in de intenties van de houder van de houtresten had GS de houtresten als afvalstof moeten aanmerken, aldus de Afdeling, waardoor op grond van het Besluit mer een milieueffectrapport had moeten worden opgesteld.

6. Dit zou anders zijn als met de verwerking van de houtresten tot houtpellets de einde-afvalfase wordt bereikt. Ook op de uitleg van dat begrip schijnt deze uitspraak licht. GS heeft zich subsidiair op het standpunt gesteld dat, voor zover de houtresten kwalificeren als afvalstof, de houtresten die status hebben verloren en de 'einde-afvalfase' als bedoeld in artikel 6 van de Kra hebben bereikt door de verwerking tot houtpellets.

7. De Afdeling overweegt in de uitspraak dat GS niet kon vaststellen dat de einde-afvalfase bereikt is. Artikel 6, eerste lid, van de Kra bepaalt dat bepaalde afvalstoffen niet langer een

afvalstof zijn wanneer zij een behandeling voor nuttige toepassing hebben ondergaan en aan bepaalde voorwaarden voldoen. Samengevat houdt dit in dat de stof of het voorwerp gebruikelijk moet worden toegepast voor specifieke doelen, dat er een markt voor of vraag naar de stof of het voorwerp is, dat de stof of het voorwerp voldoet aan de daarvoor geldende technische voorschriften en geldende wetgeving en normen en dat het gebruik over het geheel genomen geen ongunstige effecten voor het milieu of de gezondheid heeft. Aan die voorwaarden kan niet rechtstreeks worden getoetst, zo stelt de Afdeling onder verwijzing naar jurisprudentie van het HvJ EU (HvJ EU 24 oktober 2019, ECLI:EU:C:2019:898, punt 37). De Afdeling meent dat voor dit specifieke geval een besluit genomen had moeten worden over de kwestie of sprake is van een afvalstof of een product dat de einde-afvalfase heeft bereikt, op grond van artikel 6, vierde lid, van de Kra. Zo'n besluit is ten aanzien van de houtpellets niet genomen, overweegt de Afdeling, waardoor GS niet kan worden gevolgd in het betoog dat sprake is van einde-afvalfase als bedoeld in artikel 6 van de Kra.

8. Relevant om hier te vermelden is dat artikel 6 van de Kra op 30 mei 2018 is gewijzigd (door Richtlijn 2018/851), welke wijziging in Nederland op 1 juli 2020 is geïmplementeerd in artikel 1.1, achtste lid, van de Wm (per 1 januari 2024: artikel 1.1, zesde lid, van de Wm). Deze wijziging van de Wm dateert dus van na het onderhavige mer-beoordelingsbesluit en verlening van de onderhavige omgevingsvergunning. De wijziging van artikel 6 van de Kra strekt er onder andere toe dat het eerste lid daarvan niet langer bepaalt dat pas sprake kan zijn van het bereiken van einde-afvalfase wanneer voldaan wordt aan specifieke criteria onder de voorwaarden uit dat artikellid die op communautair niveau zijn opgesteld, maar als het aan de voorwaarden uit dat gewijzigde artikellid voldoet. Die criteria kunnen ook na de wijziging van artikel 6 van de Kra nog steeds – op nationaal of communautair niveau – worden vastgesteld, maar dit hoeft niet. Op grond van het oude artikel 6, vierde lid, van de Kra konden lidstaten, als die voorwaarden niet gesteld waren, per geval beslissen of een bepaalde afvalstof niet langer een afvalstof is – het besluit dat de Afdeling in de onderhavige uitspraak lijkt te bedoelen en dat ten aanzien van de houtpellets volgens de Afdeling dus niet is genomen. Als er geen criteria op nationaal of communautair niveau zijn vastgesteld, kunnen lidstaten op grond van het nieuwe artikel 6, vierde lid, van de Kra per geval besluiten *of passende maatregelen nemen* om te verifiëren dat bepaalde afvalstoffen niet langer afval zijn op grond van de voorwaarden van artikel 6, eerste lid, van de Kra. Kortom: het gewijzigde artikel 6 van de Kra vergt niet langer specifieke, op communautair niveau vastgestelde criteria om te beoordelen of sprake is van einde-afvalfase, dan wel een specifiek besluit over de eventuele einde-afvalstatus. In aanvulling daarop kunnen ook passende maatregelen volstaan.

9. Als gezegd is de wijziging van artikel 6 van de Kra geïmplementeerd in artikel 1.1, zesde lid, van de Wm. Dat artikellid bepaalt samengevat dat afvalstoffen die een behandeling van

recycling of andere nuttige toepassing hebben ondergaan niet langer als afvalstoffen worden beschouwd, indien zij voldoen aan de voorwaarden uit artikel 6, eerste lid, van de Kra. Dit wordt door de Nederlandse wetgever aangemerkt als passende maatregel in de zin van het gewijzigde artikel 6, vierde lid, van de Kra (TK 2018|2019, 35267, nr. 3 (MvT), p. 7 en 18-19). Door deze wijziging kunnen bevoegde gezagen in het kader van de uitoefening van hun bevoegdheden inzake vergunningverlening, toezicht en handhaving per geval beoordelen of sprake is van einde-afval. Daarbij kunnen zij dus als gevolg van de implementatie van het gewijzigde artikel 6, vierde lid, van de Kra, anders dan volgens de oude formulering van artikel 6, vierde lid, van de Kra het geval was, direct toetsen aan de voorwaarden uit artikel 6, eerste lid, van de Kra. Tegen de besluiten waarin die beoordeling landt of waaraan die beoordeling ten grondslag ligt, staat bezwaar en beroep open (TK 2018-2019, 35267, nr. 3 (MvT), p. 7 en 18-19).

10. Terug naar de uitspraak. Zoals ook Jeurissen en Peelen constateren in hun annotatie bij deze uitspraak (*M&R* 2023/105) duidt de Afdeling niet of voor de beoordeling van de eventuele einde-afvalstatus van de houtpellets wordt uitgegaan van de oude of nieuwe tekst van artikel 6 van de Kra. De overwegingen van de Afdeling lijken inhoudelijk uit te gaan van de oude formulering, nu de Afdeling verwijst naar het gebrek aan specifieke criteria op grond van artikel 6, eerste lid, en een besluit over het onderhavige, specifieke geval op grond van artikel 6, vierde lid, van de Kra. De Afdeling citeert in de uitspraak evenwel de nieuwe tekst van artikel 6 van de Kra, wat voor de nodige verwarring zorgt. Wij merken op dat, hoewel het arrest van het HvJ EU waarnaar de Afdeling verwijst, dateert van na de wijziging van artikel 6 van de Kra, dat arrest ziet op de interpretatie van het oude artikel 6 van de Kra, wat onder andere blijkt uit het feit dat in dit arrest de oude tekst van artikel 6 van de Kra wordt geciteerd. Bovendien wordt artikel 1.1, zesde lid, van de Wm door de Afdeling niet genoemd en gaat de Afdeling in het geheel niet in op de wijziging van artikel 6 van de Kra. Gelet hierop gaan wij ervan uit dat de Afdeling de afvalstatus van de houtpellets heeft beoordeeld op grond van het oude artikel 6 van de Kra.

11. Zoals gezegd gaat de Afdeling niet in op de wijziging van artikel 6 van de Kra. Het uitgangspunt zou wat ons betreft moeten zijn dat de nieuwe tekst van artikel 6 van de Kra en artikel 1.1, zesde lid, van de Wm wel directe toetsing aan de einde-afvalcriteria uit artikel 6, eerste lid, van de Kra toestaan, onverminderd deze uitspraak. Uit de uitspraak van de Afdeling volgt dit doorkijkje naar de toepassing van het gewijzigde artikel 6 van de Kra echter niet. Of de houtpellets in dit geval als einde-afvalstof hadden kunnen worden aangemerkt door directe toetsing aan de criteria van het nieuwe artikel 6, eerste lid, van de Kra, blijft hiermee in het midden.

12. Tot slot merken wij nog op dat een en ander ook naar huidig recht, na de inwerkingtreding

van de Omgevingswet, relevant is. De bijlage bij artikel 1.1 van de Omgevingswet definieert het begrip 'afvalstoffen' als '*afvalstoffen waarop de Wet milieubeheer van toepassing is*', waarmee de toepassing van het afvalstoffenbegrip uit artikel 1.1, eerste lid, van de Wm, alsmede de toepassing van artikel 1.1, zesde lid, van de Wm ook nu nog onverminderd relevant is.

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Weert

Een aanvraag voor omgevingsvergunning is ontvankelijk, ook al is de ingediende aanvraag pas na het verstrijken van de in het plan genoemde termijn van één jaar na inwerkingtreding van het plan compleet gemaakt voor inhoudelijke behandeling.

Casus

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Weert heeft een omgevingsvergunning verleend voor het bouwen van een woning. Daar is door omwonenden bezwaar tegen gemaakt. Dit bezwaar is ongegrond verklaard en eisers hebben vervolgens bij de rechtbank beroep ingesteld. Eisers voeren onder andere aan dat verweerder de gevraagde omgevingsvergunning niet met een binnenplanse afwijkingsbevoegdheid kon verlenen. Er wordt namelijk niet voldaan aan de cumulatieve voorwaarden zoals genoemd in de planregels. Een van de voorwaarden is dat er binnen één jaar na de inwerkingtreding van het bestemmingsplan een ontvankelijke aanvraag om omgevingsvergunning voor de bouw van de woning moet zijn ingediend. Verweerder moet volgens vaste jurisprudentie van de Afdeling deze planregel letterlijk uitleggen. Aan deze voorwaarde is niet voldaan, omdat de ingediende aanvraag pas na het verstrijken van de termijn van één jaar compleet is gemaakt voor een inhoudelijke behandeling.

Rechtsvraag

Is sprake van een ontvankelijke aanvraag gelet op het feit dat de ingediende aanvraag pas na het verstrijken van de in het plan genoemde termijn van één jaar na inwerkingtreding van het plan compleet is gemaakt voor een inhoudelijke behandeling?

Uitspraak

De rechtbank overweegt dat uit vaste rechtspraak van de Afdeling volgt dat een planregel omwille van de rechtszekerheid letterlijk moet worden uitgelegd, nu de rechtszekerheid vereist dat van wat in het bestemmingsplan is bepaald, kan worden uitgegaan. Als de

planregels duidelijk zijn, wordt aan een uitleg van de bedoeling van de planwetgever niet toegekomen. De op de plankaart dan wel verbeelding aangegeven bestemming en de daarbij behorende regels zijn bepalend voor het antwoord op de vraag of een bouwplan of bepaald gebruik in strijd is met het bestemmingsplan. De niet bindende toelichting bij het bestemmingsplan heeft slechts in zoverre betekenis dat deze over de bedoeling van de planwetgever meer inzicht kan geven, indien de bestemming en de bijbehorende voorschriften waaraan moet worden getoetst, op zichzelf noch in onderlinge samenhang duidelijk zijn.

De rechtbank stelt vast dat artikel 17.4.4 van de planregels een binnenplanse afwijkmogelijkheid bevat om een woning op onderhavig perceel te bouwen. Om daarvan gebruik te kunnen maken, moet aan de voorwaarden zoals genoemd in dat artikel worden voldaan. Een van de voorwaarden is dat er binnen één jaar na de inwerkingtreding van het bestemmingsplan een ontvankelijke aanvraag om omgevingsvergunning voor de bouw van een woning moet zijn ingediend. In de planregels is geen definitie van de term ‘ontvankelijk’ opgenomen. Het is dan ook onduidelijk wat de planwetgever met een ontvankelijke aanvraag heeft bedoeld.

Nu een definitie van de term ‘ontvankelijk’ in de planregels ontbreekt, kan voor de betekenis daarvan aansluiting in de wet- en regelgeving worden gezocht. In dat verband overweegt de rechtbank dat in artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is opgenomen in welke gevallen het bestuursorgaan kan besluiten om een aanvraag niet in behandeling te nemen. Dit kan zich voordoen als de verstrekte gegevens en bescheiden onvoldoende zijn voor de beoordeling van de aanvraag of voor de voorbereiding van de beschikking, mits de aanvrager de gelegenheid heeft gehad de aanvraag binnen een door het bestuursorgaan gestelde termijn aan te vullen. Uit de parlementaire geschiedenis blijkt dat de vraag is gesteld waarom in de wettekst wordt gesproken over ‘de aanvraag niet te behandelen’ in plaats van ‘de aanvraag niet ontvankelijk te verklaren’. Als antwoord hierop is aangegeven dat de term ‘de aanvraag niet behandelen’ inhoudelijk overeenkomt met wat ook wel genoemd wordt ‘de aanvraag/de aanvrager niet ontvankelijk verklaren’, maar dat deze laatste term in de Awb is gereserveerd voor bezwaar- en beroepsprocedures. De rechtbank leidt hieruit af dat een aanvraag als hier in geding niet-ontvankelijk zou worden verklaard (ofwel: niet in behandeling genomen) als er onvoldoende gegevens en bescheiden zijn ingediend voor de beoordeling daarvan, nadat een nadere termijn is gesteld voor het aanvullen van de aanvraag. Daarbij is niet relevant op welk moment de (onvolledige) aanvraag is ingediend: er dient steeds de gelegenheid te worden geboden een dergelijke aanvraag compleet te maken.

In dit geval heeft vergunninghouder op 14 augustus 2019 de aanvraag voor de omgevingsvergunning ingediend. Bij brief van 27 augustus 2019 heeft verweerder hem bericht

dat de aanvraag onvolledig is en dat hij bepaalde gegevens moet aanleveren. De conclusie van verweerder was dat de verstrekte gegevens en bescheiden onvoldoende zijn om de aanvraag te beoordelen of om de beschikking voor te bereiden. Voor het indienen van de vereiste gegevens is de termijn meerdere malen op verzoek van vergunninghouder tot (uiteindelijk) 27 juli 2020 verlengd. De rechtbank leidt hieruit af dat de aanvraag van vergunninghouder niet buiten behandeling is gesteld, ofwel niet niet-ontvankelijk is verklaard. Zolang de aanvraag niet buiten behandeling is gesteld, ofwel niet niet-ontvankelijk is verklaard, betekent dit volgens de rechtbank dat de aanvraag in behandeling is genomen en dus ontvankelijk is. Daarbij verwijst de rechtbank ook naar de uitspraak van de Afdeling van 10 mei 2023, waarin de Afdeling oordeelt over het beroep tegen de vaststelling van een ander bestemmingsplan in de gemeente Weert met een vergelijkbare planregel als artikel 17.4.4. In die uitspraak heeft de Afdeling onder andere geoordeeld dat de gemeenteraad in de planregels redelijkerwijs de voorwaarde heeft kunnen opnemen dat er binnen een jaar na de inwerkingtreding van het bestemmingsplan een ontvankelijke aanvraag voor een omgevingsvergunning voor de bouw van woningen moet zijn ingediend. Voor dit oordeel is onder andere als motivering gegeven dat de raad in de zienswijzennota onder de verwijzing naar het eindverslag inspraak voorontwerpplan, dat als bijlage bij het bestemmingsplan is gevoegd, te kennen heeft gegeven dat binnen deze gekozen termijn van één jaar een ontvankelijke aanvraag voor een omgevingsvergunning voor bouwen zal moeten zijn ingediend en de vergunning dus nog niet hoeft te zijn verleend en dat eventueel nog ontbrekende gegevens ook hierna nog zouden kunnen worden ingediend.

Instantie: Rechtbank Limburg

Datum uitspraak: 22-11-2023

ECLI: ECLI:NL:RBLIM:2023:6812

Zaaknummer: ROE 21/639

Wetsartikelen: 4:5 Awb

RECHTSPRAAK

Prejudiciële beslissing/Habitatrichtlijn

Voor beheermaatregel in Natura 2000-gebied is geen passende beoordeling vereist, of daarvan sprake is, moet beoordeeld worden aan de hand van de instandhoudingsdoelstellingen.

Casus

In een Natura 2000-gebied in Letland zijn bomen gekapt voor het onderhoud van natuurwegen. Dit was nodig om het gebied te beschermen tegen bosbranden. De maatregelen werden voorgeschreven op grond van nationale regelgeving over het voorkomen van bosbranden. De verwijzende rechter wil nagaan of de verrichte activiteiten onderworpen zijn aan de procedure zoals bedoeld in artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn (passende beoordeling), of dat sprake is van een project dat direct verband houdt met of nodig is voor het beheer van het gebied, zodat deze beoordelingsprocedure voor dergelijke activiteiten niet hoeft plaats te vinden.

Rechtsvraag

Wanneer is sprake van beheeractiviteiten in een Natura 2000-gebied, waarvoor geen passende beoordeling hoeft plaats te vinden?

Uitspraak

De activiteiten die in een als speciale beschermingszone aangewezen bosgebied worden verricht om het onderhoud te verzekeren van de daar aanwezige installaties ter bescherming tegen bosbranden, mogen niet worden aangevat en mogen a fortiori niet worden voortgezet en voltooid voordat de in dat artikel bedoelde beoordeling van de gevolgen ervan heeft plaatsgevonden, tenzij die activiteiten deel uitmaken van de reeds krachtens artikel 6, eerste lid, van die richtlijn vastgestelde maatregelen voor de instandhouding van het betrokken gebied of wanneer er een actueel of imminent gevaar voor de instandhouding van dat gebied bestaat dat de onmiddellijke uitvoering ervan vereist.

Instantie: Hof van Justitie van de Europese Unie

Datum uitspraak: 07-12-2023

ECLI: ECLI:EU:C:2023:966

Zaaknummer: C-434/22

Wetsartikelen: 6 lid 3 Habitatrichtlijn

RECHTSPRAAK

Aanwijzing gemeentelijk monument/Tilburg

Gemeente heeft onvoldoende onderkend dat het belang van de aanwijzing van een beschermenswaardig pand tot gemeentelijk monument, niet opweegt tegen de waardedaling van het pand die het gevolg is van de aanwijzing.

Casus

Bij het besluit van 28 augustus 2018 heeft het college van burgemeester en wethouders van Tilburg een pand op een locatie in Berkel-Enschot aangewezen als gemeentelijk monument. De eigenaar van het pand heeft hiertegen bezwaar gemaakt. In de uitspraak van 3 augustus 2022 heeft de Afdeling geoordeeld dat het college niet deugdelijk heeft gemotiveerd dat sprake is van een onroerende zaak met monumentale waarde. Daarnaast heeft de Afdeling in die uitspraak ook overwogen dat het college een taxatierapport, waarin is geconcludeerd dat de waarde van het pand als gevolg van de aanwijzing op de peildatum 1 augustus 2018 met € 150.000 is gedaald, niet met een taxatierapport van een andere deskundige of anderszins heeft bestreden, zodat van de juistheid van dat rapport wordt uitgegaan. Het college heeft daarom de waardedaling van het pand als gevolg van de aanwijzing ten onrechte niet in de belangenafweging betrokken.

Bij het besluit van 22 november 2022 heeft het college opnieuw beslist op het door appellant tegen het besluit van 28 augustus 2018 gemaakte bezwaar en de aanwijzing van het pand als gemeentelijk monument gehandhaafd. Het college heeft aan dat besluit een gewijzigde redengevende omschrijving en een nader advies van de Omgevingscommissie van 31 augustus 2022 ten grondslag gelegd. Het college stelt zich verder aan de hand van een second opinion op het standpunt dat de door appellant gestelde waardedaling als gevolg van de aanwijzing onvoldoende gefundeerd is en dat de extra kosten die appellant als gevolg van de aanwijzing bij verbouwingen moet maken niet opweegt tegen het belang dat gediend is bij het aanwijzen van het pand als gemeentelijk monument. Appellant betoogt in hoger beroep dat de aanwijzing niet evenredig is, omdat de monumentale waarde van het pand niet opweegt tegen de aanzienlijke waardedaling van het pand als gevolg van de aanwijzing.

Rechtsvraag

Heeft het college terecht een pand tot gemeentelijk monument aangewezen, ook al heeft dit een eventuele waardedaling van het pand en extra verbouwingskosten tot gevolg?

Uitspraak

In de uitspraak van 3 augustus 2022 is aan het college de opdracht gegeven om een nieuw besluit op bezwaar te nemen met inachtneming van hetgeen in deze uitspraak is overwogen. In deze uitspraak is geoordeeld dat van de juistheid van het taxatierapport, waarin is geconcludeerd dat de waarde van het pand als gevolg van de aanwijzing is gedaald met € 150.000, moet worden uitgegaan. Het college was bij het nemen van het besluit van 22 november 2022 aan deze opdracht gebonden. Er zijn naar het oordeel van de Afdeling geen redenen waarom het college aan de opdracht van de Afdeling in de uitspraak van 3 augustus 2022 voorbij zou kunnen gaan.

De Afdeling constateert verder dat het college zijn besluit als volgt nader heeft gemotiveerd. Het pand heeft architectuurhistorische en typologische waarde. Dat wordt nog versterkt door de ligging in een gebied met veel monumenten. Voor het college is daarnaast vooral de cultuurhistorische waarde van het pand van belang. Die waarde bestaat er in dat het pand vanwege de directe verbinding met burgemeester Alphons Panis en diens broer architect Constant Panis betekenis heeft voor de bestuurlijke geschiedenis van Berkel-Enschot. Zoals het college ook ter zitting heeft bevestigd is het de optelsom van factoren die leidt tot de vaststelling dat het pand monumentale waarde heeft en daarom bescherming behoeft. Met name het verhaal over de directe verbinding tussen burgemeester Panis en diens broer is hiervoor doorslaggevend. De Afdeling is van oordeel dat het college daarmee voldoende heeft gemotiveerd dat het pand monumentale waarde heeft en in beginsel als monument kan worden aangewezen. Daar staat tegenover dat er, zoals hiervoor is overwogen, van moet worden uitgegaan dat het pand als gevolg van de aanwijzing € 150.000 in waarde zal dalen. De Afdeling is van oordeel dat het belang van aanwijzing, mede gelet op de overwegingen die het college hebben geleid tot de vaststelling dat het pand beschermenswaardig is, niet opweegt tegen de waardedaling die het gevolg is van de aanwijzing. Het college heeft aan het belang van aanwijzing daarom geen zwaarder gewicht mogen toekennen dan aan de nadelige gevolgen van de aanwijzing voor appellant.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 20-12-2023

ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:4773

Zaaknummer: 202300082/1/A2

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Omgevingsvergunning/Horst aan de Maas

Het tweemaal op een aanvraag beslissen is in strijd met artikel 7:11 van de Awb. Een eerder met de reguliere procedure verleende vergunning kan niet met toepassing van artikel 3.10 van de Wabo worden ingetrokken.

Casus

Bij besluit van 6 december 2018 heeft het college van burgemeester en wethouders van Horst aan de Maas aan een maatschap een omgevingsvergunning verleend voor het bouwen van verblijven voor arbeidsmigranten. De maatschap is eigenaar van een perceel waarop zij een agrarisch bedrijf heeft en op dat terrein wil ze 144 personen huisvesten. In het geldende bestemmingsplan is huisvesting van arbeidsmigranten in agrarische bedrijfsgebouwen onder bepaalde voorwaarden toegestaan. Volgens de maatschap voldoet zij aan die voorwaarden en zij heeft om die reden een aanvraag ingediend voor een omgevingsvergunning voor het bouwen van woningen voor 144 personen. Het college heeft die aanvraag op 6 december 2018 ingewilligd. Naar aanleiding van een aantal ingediende bezwaren tegen deze omgevingsvergunning heeft het college de verleende vergunning opnieuw bekeken en is het tot de conclusie gekomen dat het besluit om de vergunning te verlenen op onjuiste gronden is genomen. Het college heeft de aanvraag vervolgens als een aanvraag om te gebruiken of bouwen in strijd met het bestemmingsplan behandeld. Daarom heeft het college hangende bezwaar alsnog de uniforme openbare voorbereidingsprocedure doorlopen en vervolgens de omgevingsvergunning en bij besluit van 19 augustus 2019 de eerder verleende omgevingsvergunning alsnog geweigerd.

De rechtbank heeft geoordeeld dat het college alsnog terecht de omgevingsvergunning heeft geweigerd. In hoger beroep stelt de maatschap dat de rechtbank ten onrechte niet heeft geoordeeld dat het college met het nemen van het besluit van 19 augustus 2019 in strijd heeft gehandeld met het bestuursprocesrecht. De maatschap betoogt dat het niet mogelijk is om parallel aan de bezwaarprocedure een nieuw besluit op diezelfde aanvraag te nemen, omdat eerst het besluit van 6 december 2018 herroepen had moeten worden.

Rechtsvraag

Is het mogelijk om parallel aan de bezwaarprocedure een nieuw besluit op eenzelfde aanvraag te nemen, omdat eerst het besluit daarover herroepen had moeten worden?

Uitspraak

De rechtbank heeft ten onrechte geoordeeld dat het college niet in strijd heeft gehandeld met het bestuursprocesrecht. Het college heeft door te doen wat het heeft gedaan tweemaal op de aanvraag beslist, wat niet is toegestaan. Het college heeft immers met het besluit van 6 december 2018 beslist op de aanvraag en daarna nogmaals op dezelfde aanvraag beslist met het besluit van 19 augustus 2019. Voor zover het college ervan uitging dat het met het besluit van 19 augustus 2019 het eerdere besluit op de aanvraag van 6 december 2018 heeft ingetrokken, volgt dat niet uit het besluit van 19 augustus 2019. Daar staat onder ‘besluit’: ‘Burgemeester en wethouders besluiten op grond van artikel 2.10 van de Wabo de gevraagde vergunning voor de activiteit “Bouwen” voor het bouwen van verblijven voor arbeidsmigranten op het adres [locatie] te America te weigeren.’ Daarnaast kan het college ook niet met toepassing van artikel 3.10 van de Wabo een eerder met de reguliere procedure verleende vergunning intrekken. Artikel 3.10 van de Wabo is namelijk een procedurele bepaling die bepaalt wanneer de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van toepassing is bij een activiteit in strijd met het bestemmingsplan, en in dat systeem past niet dat daarbij ook nog een ander besluit wordt ingetrokken. Het college had naar aanleiding van het ingediende bezwaar een besluit op het bezwaar moeten nemen waarbij het college het bezwaar gegrond verklaart en het besluit van 6 december 2018 herroept en aansluitend de uniforme openbare voorbereidingsprocedure moeten starten, voordat het een nieuw besluit op de aanvraag kon nemen. Omdat het college dat niet gedaan heeft, heeft het in strijd met artikel 7:11 van de Awb gehandeld. Dat het bezwaar na het nemen van het besluit van 19 augustus 2019 is ingetrokken, is niet relevant, omdat het college toen zijn besluit van 19 augustus 2019 al had genomen. Het betoog slaagt.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 20-12-2023

ECLI: ECLI:NL:RVS:2023:4758

Zaaknummer: 202103704/1/R2

Wetsartikelen: 7:11 Awb en 2.10 Wabo